N°. 3841. **DE TIJD.** 1859.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de Buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

DONDERDAG 22 DECEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 December.

Er is onder de droevige omstandigheden van den tegenwoordigen tijd eene zaak, die de onkatholieken te gelijkertijd ergert en verblijdt. Bij de vijanden der Kerk is altijd min of meer welkom al hetgeen waardoor de Paus in verlegenheid geraakt. Maar als dat komt van den kant dergenen, die zich zijne zonen noemen en desniettegenstaande zich tegen Hem, den Vader van het Katholieke gezin, verzetten, dan is dat dubbel aangenaam. De boezem der Kerk, zoo meenen zij, wordt dan verscheurd door de hand harer kinderen, en haar ondergang komt nabij; een huis immers, dat in zich verdeeld is, kan niet bestaan. Nu schijnt op dit oogenblik de toestand zoodanig, als de onkatholieken het bij mogelijkheid kunnen verlangen. Zij beleven het feit, dat Katholieke vorsten en bevolkingen in de dienst van de revolutie opstaan tegen den Paus en zijn aardsch koningrijk en daardoor, of zij 't willen of niet, zijne geestelijke magt bekampen. Dat hun dit verheugen moet laat zich begrijpen. Maar het schijnt tevens een vreeselijk schandaal, waaraan zij zich grootelijks ergeren. Hoe! zeiden sommigen hunner in den beginne, hoe, zou het niet gedaan zijn met den Paus, dewijl hij nu niet zoozeer van zijne tegenstanders, dan wel van zijne eigene volgelingen wordt bestreden! Wij zijn het niet, zoo getuigden zij, die Pius IX den oorlog aandoen. Het zijn uwe Katholieke vorsten en uwe Katholieke bevolkingen die tegen de heerschzucht van uwen Paus te velde trekken en hem nu eens voor goed en voor altijd zullen leeren, dat Zijn rijk niet is van deze wereld. — Dat was en is de taal van de heethoofden onder de onkatholieken, die zonder nadenken voorthollen op het pad, dat de hartstogt hun aanwijst, en aan de Mazzini's en de Garibaldi's goede diensten bewijzen, op het gevaar af van met de Katholieke Kerk tevens de gansche Europesche maatschappij ten gronde te rigten. Integendeel, de bezadigden en verstandigen onder de Protestanten, zij, die buiten den bril der vooroordeelen om weten te zien, beginselen waarderen en de gevolgen der feiten berekenen, zij hebben versteld gestaan bij de gebeurtenissen van het afgeloopen jaar en zich meer verontrust dan verblijd over den gang van het geweld in Italië. Zij worden, als door een instinkt, gewaarschuwd, dat te Rome de zetel is van de maatschappelijke orde in de wereld, en dat geen geweld den Paus iets kan ontnemen, zonder dat datzelfde geweld aller regten bedreigt. De sleutels van Sint Pieter bewaren alom in de Christen wereld de sleutels der ijzeren geldkisten. Voor dezulken intusschen is de ergernis van den door Katholieke vorsten en bevolkingen bevorderden opstand tegen den Paus niet gering geweest. Het heeft hunne vooroordeelen tegen de katholieke waarheid gevoed en gesterkt. En daarin heeft men de gelegenheid gevonden, om velen te bembedigen in den jammerlijken toestand van verwarring, waarin zij verzonken zijn.

Men maakt zich over 't algemeen genomen geen genoegzaam juist denkbeeld van den toestand, waarin het ten einde spoedend jaar Italië geworpen heeft. In die groote verwarring loopt veel door elkander, dat uit elkander moet gehouden worden.

Het is een feit, een onloochenbaar feit, door de raddraaijers van de revolutie erkend, dat al het rumoer in Italië voornamelijk tegen den Paus gerigt is. Men begrijpt te regt van den kant der revolutie, dat al haar streven vruchteloos zijn en blijven zal, zoolang zij niet de rots van Petrus zal hebben omvergehaald. Daarheen moet aller streven gerigt zijn, en daarheen gaat dan ook alles wat van de revolutie komt. Maar men is er te sluw, dan dat men voor het groot publiek de kaarten op de tafel zou werpen en zijne troeven laten zien. Het werk der revolutie gaat het best vooruit, als het zich onder den grond in de duisternis beweegt, en in het openbaar een ander doel aangeeft dan het werkelijk beoogde. Er is onder de Katholieken, wij zeggen niet onder die van Italië, maar zelfs onder die van Frankrijk, dat zoo zeer bedorven is, te veel geloof, te vurige gehechtheid aan den Stedehouder van Christus, dan dat de revolutie kan voor den dag komen met het onverholen doel, dat men de rots van Petrus wil bestormen. De wereld wordt geleid met groote woorden; niemand weet dat beter dan de revolutie. Men stopte dus der wereld Italiëns onafhankelijkheid in den mond. Oostenrijk moest uit Italië verdreven worden en de Paus aan 't hoofd staan van het van het Duitsche juk verloste volk; dat was het groote woord, waarmeê men de menigte ten strijde opriep. Is het niet wonder, dat dit orderwoord, ten spijt van den haat, dien elk overheerscht volk tegen zijne overwinnaars voedt, minder ingang en goedkeuring vond in Italië, dan in het overige deel van Europa? De Franschen waren welkom bij de Piëmontezen, die zich verbeelden, dat zij op weg zijn om tot eene groote mogendheid te zullen opklimmen, maar overal elders zijn de Fransche bevrijders niet bijzonder onthaald en de Piëmontesche voorvechters zijn niet anders dan met minachting bejegend. De revolutie, die thans den meester speelt in Parma, Modena, Toskane en Bologna, is er niet door de bevolkingen ontstaan. Zij is er door Piëmontesche officieele en Fransche officieuze agenten, gesteund door officieren en troepen van Koning Viktor Emmanuel, geholpen door meineed en verraad van enkele omgekochte hertogelijke officieren, met geweld ingevoerd, en wordt er insgelijks met geweld gehandhaafd. De revolutie steunt er op een zoo veel mogelijk gefatsoeneerd schrikbewind, van den eenen kant op het gepeupel, dat men brooddronken gemaakt heeft; van den anderen kant op zoogenaamde vrijwilligers, die het leger uitmaken, en eigenlijk voor het grootst deel een zamenraapsel zijn van alle Italiaansche en Europesche deugnieten.

Nemen wij alles bij elkander, dan vinden wij dat de revolutie, geholpen door de Bonapartistische sluwe politiek, de Katholieke bevolkingen van Italië geworpen heeft in eene revolutie, die zij niet willen, en waarvan zij bevrijd wenschen te worden, hoe eer hoe liever. Met andere woorden, de heerschzucht van een Viktor Emmanuel, voortgestuwd en gebruikt, men weet niet tot welk verborgen doel, door de Napoleontische politiek, heeft in Italië en Oostenrijk, de vorsten en de bevolkingen, onvermogend gemaakt, om én hunne eigene regten, én die van den Paus te beveiligen. Ziedaar de geheele geschiedenis, die eene van de schromelijkste mystifikatiën vormt, welke de wereld ooit beleefd heeft. In den naam der vrijheid en onafhankelijkheid zijn volken en vorsten de speelbal geworden van snoode revolutionnaire aanslagen, en daarenboven afhankelijk gemaakt van die vreemde politiek, die eene hand geeft aan de revolutie, middelerwijl zij de andere hand legt op het zwaard, dat militair geweld aanbiedt.

Het zijn derhalve eigenlijk niet de katholieke bevolkingen, die den Paus bestrijden. Het omgekeerde is waar. Men heeft die bevolkingen door allerlei bedrog trachten te misleiden, ten einde het voor zijn zoogenaamde vrijheid tegen Oostenrijk en tegen Oostenrijkschen invloed op te zweepen; en zelfs daarin is men niet kunnen slagen, zoo als men reden had te mogen verwachten. De bevolkingen hebben laten begaan, omdat haar de burgermoed ontbreekt om zich te doen gelden. Dat is al.

Daaruit mag men derhalve afleiden dat de ergernis, in Italië aan de onkatholieken gegeven, niet al te groot is. Daarenboven, niemand kan de Katholieken verantwoordelijk stellen voor de Napoleontische politiek, waartegen zij alom, waar zij 't doen kunnen, luide protesteren. En wat Viktor Emmanuel betreft, zijne persoonlijke waarde heeft weinig te beduiden onder elk opzigt, hij is de volgeling van zijn meester Cavour geweest, die hem uit heerschzucht heeft overgeleverd aan de revolutie.

Met dat alles blijft de toestand van den Paus, menschelijkerwijze gesproken, hagchelijk. Italië ligt ten prooi der revolutie, die met helsch overleg het onmogelijke beproeft, om de menigte door begeerlijkheid en onzedelijkheid tot ongeloof te verleiden. Oostenrijk is verslagen en tot hulp onvermogend, terwijl het worstelt tegen buitenlandsche en binnenlandsche schier onoverkomelijke bezwaren. Frankrijk is in de dienst van de revolutie en Engeland bepaald vijandig. Er blijven dan nog Pruissen en Rusland, twee onkatholieke mogendheden, die besmet zijn met dat valsch liberalismus, dat aan de Katholieke waarheid weerstand biedt, en eene behoudende politiek meent aan te kleven, middelerwijl het reeds de hand geeft aan het leger der revolutie. In dergelijken toestand is het natuurlijk dat de vijanden der Kerk haar in haar Opperhoofd bedreigd achten. Dit is dan ook volkomen waar. De Kerk is bedreigd in Pius IX, wien op dit oogenblik geen andere steun overblijft dan alleen de zedelijke kracht, die zijne opperpriesterlijke bediening hem geeft. Hij kan van zich-zelven de getuigenis geven dat alle aardsche magt hem bestrijdt. Wij verzoeken evenwel onze tegenstanders zich daarover niet al te zeer te verheugen, voor dat zij het einde zullen gezien hebben van de geschiedenis, die nog altijd slechts in wording is. De Kerk staat sinds eeuwen. Zij heeft vele stormen overleefd en menig Paus is gevallen als slagtoffer van den strijd tegen de Kerk. Maar altijd, als de Kerk scheen onder te gaan, kwam er redding. Welnu, wij zijn een merkwaardig tijdvak ingegaan; maar dat tijdvak is niet afgespeeld. Wel gaat tot dus ver alles den Paus tegen; maar *respice finem*; wacht op het einde. Wanneer de Stedehouder van Christus van alle wereldlijke hulp verstoken zal zijn, dan zal God werken, opdat het des te meer blijke aan onze ongeloovige eeuw, dat de rots van Petrus niet het werk der menschen, maar Zijn werk is.

Het *Handelsblad*, ofschoon volgens zijne verklaring een warm voorstander der doorgraving van Holland op zijn Smalst, keurt echter het teekenen der in omloop zijnde petitie, waar wij gisteren van gewaagden, af. Het geeft daar twee redenen voor op. In de eerste plaats vindt het verkieslijk te trachten door „bondige redenering" de leden der Tweede Kamer terug te brengen van het ongunstig oordeel door hen in de afdeelingen over deze zaak geuit. In de tweede plaats vraagt het wat dit adres aan den Koning eigenlijk baten zal, daar, nu het wetsontwerp nog in de Kamer aanhangig is, een nadere tusschenkomst van den Koning doelloos en naauwelijks denkbaar zou zijn.

Zoo het *Handelsblad* geen andere redenen tegen het teekenen van het adres weet in te brengen, gelooven wij niet dat de opgegevene velen zullen weêrhouden hun naam er onder te plaatsen. De meeste leden der Tweede Kamer hebben bij de behandeling der spoorwegzaak, en deze ligt nog versch in het geheugen, waarlijk geen groot blijk gegeven van hetgeen bondige redenering op hen vermag. Niemand is het ontgaan dat de invloed der ligging van de kiesdistrikten met betrekking tot de spoorwegen veel grooter kracht heeft uitgeoefend dan de bondigste redeneringen. Daarenboven heeft men bij sommige leden, bijvoorbeeld bij de heeren van Hoëvell en van der Linden, het zonderlinge verschijnsel waargenomen dat zij na bondige redeneringen *tegen* het wetsontwerp gehouden te hebben, er een dag later *voor* stemden.

Dat het een en ander het vertrouwen op het onbevangen oordeel der Tweede Kamer zeer geschokt heeft, en men elders steun gaat zoeken is natuurlijk, en er zullen bondiger redeneringen dan die, welke het *Handelsblad* hier geeft, noodig wezen om de petitionarissen te overtuigen dat zij daar verkeerd aan doen.

Wat de tweede reden, door het *Handelsblad* tegen de petitie aangevoerd, betreft, hierop zou te antwoorden zijn dat het altijd baat als een bevolking, die beschuldigd wordt van niet te weten wat zij wil en van laauwheid in de behartiging harer belangen, blijken geeft dat er in haar midden geen verschil van gevoelen nopens de besproken zaak bestaat, en dat zij de bevordering harer gewigtigste belangen te hoog schat om met onverschilligheid te kunnen aanzien dat daarmede gegekscheerd wordt.

Ons bedunkens is echter daarbij volstrekt noodig dat die bevolking niets onredelijks of onwettigs vraagt, en zich binnen de palen der wettelijkheid blijft bewegen. En daar zoowel het een als het ander hier in 't oog gehouden is, zien wij niet in dat deze petitie afkeuring zou verdienen.

— De *Neue Pr. Zeitung*, een ministerieel orgaan van Berlijn, deelt twee tijdingen mede, welke in de tegenwoordige omstandigheden van groot gewigt zijn te achten. Eerstens berigt het blad, op grond van een brief uit Rome, dat de vertegenwoordigers van den Paus op het Kongres, dadelijk bij de opening, de verklaring zullen afleggen dat zij niet gemagtigd zijn zich met andere beraadslagingen in te laten dan met die, welke over wereldlijke aangelegenheden handelen, en dat zij derhalve zich genoopt zouden zien te protesteren tegen, en alle gedachtenwisseling te weigeren over de regten der Kerk en zaken, welke door de kanonieke wetten voorbehouden zijn. Ter zelfder tijd berigt het blad dat de Pruissische gezant te Rome aan de Pauselijke Regering verklaard heeft dat Pruissen en Rusland, voor alles, op de herstelling van het pauselijk gezag in de Romagna zullen aandringen.

Zoo als men weet zal de Eerste Kamer der Staten-Generaal aanstaanden Vrijdag beraadslagen over de ontwerpen, uitmakende de staatsbegrooting voor den jare 1860, terwijl men in den loop der volgende week, en dus nog vóór nieuwe jaar de diskussie te gemoet ziet over het ontwerp-spoorwegen. Naar de geruchten te oordeelen loopen ook de gevoelens van de leden der Eerste Kamer over dat ontwerp zeer uiteen, en zal het daar krachtige ondersteuning en hevigen tegenstand ondervinden.

Met belangstelling zullen de beoefenaren onzer geschiedenis vernemen, dat de heer Staatsraad Mr. G. Groen van Prinsterer op nieuw een deel van zijn belangrijk werk: *Archives ou Correspondance inédite de la Maison d'Orange-Nassau* heeft uitgegeven. Dit deel, het *vierde* der tweede *serie*, bevat behalve velen fragmenten, 240 brieven, geschreven gedurende de jaren 1642—1650, een tijdvak van groote politieke verwikkelingen, merkwaardig door den oorlog tegen Oostenrijk, den vrede van Munster, de burgertwisten in Engeland en in Frankrijk en door den hevigen worstelstrijd tusschen de aristokratische oppozitie en de partij van den stadhouder.

(*D. v. Z. H.*)

Naar wij vernemen, zal bij gelegenheid van het Kerstfeest, in de parochiekerk van den H. Willibrordus te 's Hage, een nieuwe vierstemmige mis voor mannenstemmen, van onzen vaderlandschen komponist Joh. J. H. Verhulst, met begeleiding van orgel, worden uitgevoerd. Wij twijfelen er niet aan, of het reeds zoo gunstig bekende koorgezelschap van bovengenoemde parochie, zal door eene onberispelijke uitvoering op nieuw het bewijs leveren, dat zij haar verkregen roem weet te handhaven.

Op den Bovenrhijn te Remagen is den 18den het drijfijs zeer verminderd. Waterhoogte 6 voet 3 duim.

Den 19den te Nijmegen de Waal voor de helft met drijfijs. Op den Nederrhijn te Arnhem steeds veel drijfijs. Te Wijk bij Duurstede het ijs vast boven de stad, benedenwaarts open water. In den Roodvoet het ijs vast.

Op de Lek te Vreeswijk heeft het ijs den 18den 's avonds ten 10 ure zich vastgezet. De overtogt geschiedt met ijsbooten, door paarden getrokken.

Op den Gelderschen IJssel den 18n te Zutphen het ijs boven de brug vast; overtogt over de noodbrug. Te Katerveer het ijs vast. De overtogt met rijtuigen gestremd; te voet over het ijs. Ook te Kampen het ijs vast. Den 19den te Westervoort steeds veel drijfijs.

Te Maastricht den 18den veel drijfijs: drie bogen der Maasbrug digt. Te Grave heeft het ijs in de Maas zich den 18den des morgens ten 9½ ure vastgezet. De Nieuwe Maas te Brielle was den 18den met drijfijs overdekt. De stoomvaart gestaakt.

(*St. Ct.*)

De jaarletter bij den herijk der maten en gewigten voor 1860, is de letter R in gothischen vorm.

De minister van Financiën heeft bepaald dat de gedrukte etiquettes, gedrukte rekeningen, wissel en vrachtbrieven, deklaratiën, kognossementen, aanplakbiljetten, katalogussen, prospektussen en dergelijken, voor zooveel de toepassing van het tarief aangaat, moeten worden gerangschikt onder *drukwerk* en *steendruk* en als zoodanig bij invoer moeten worden belast met *f* 10 per 100 pond met inlichting, dat de vrijdom van regten bij de overeenkomst met België tot waarborg van den eigendom van wetenschappelijke en letterkundige werken, vervat in het koninklijk besluit van den 4n Maart 1859, aan boeken toegekend, niet toepasselijk is op de artikelen bij renvooi van het tarief, met den post boeken gelijk gesteld.

Crediet-Vereeniging. — *Maandelijksche Balans, opgemaakt 30 November* 1859. 925 leden, vertegenwoordigende een maatschappelijk kapitaal van *f* 4,934.325.

Stortingen der leden	*f* 493,432.50
In disconto genomen	1,085,595.58
〃 〃 gegeven	1,026,681.99
In Portefeuille	613,533.64
Déposito rekening	206,410.41
In Cassa	14,519.91½

De Voorzitter van Commissarissen,
J. HEEMSKERK, Az.

De Directie
BüCHLER.
BERG.

Z. M. heeft benoemd: tot burg. der gem. Nederhemert, H. M. A. baron van Nagell; op nieuw benoemd: tot lid der kommissie voor de vaart op den Rhijn te Amsterdam, J. Engelberts; A. van IJsendijk Ezn. gekommitteerd tot het mede-o maken der bij art. 123 der wet van 26 Aug. 1822 bedoelde prijs-courant, voor zoo veel betreft de specerijen en kruidenierijen; erkend als konsul van Hare Groot-Brittannische Majesteit te Amsterdam, John George Cope Lewis Newnham; goedgekeurd de benoeming van A. Sgardelli, tot vice-konsul te Ibraïla.

EERSTE KAMER.

Zitting van Dingsdag, 20 December.

Deze zitting werd gehouden onder het voorzitterschap van den heer Blankenheym, daar de voorzitter, de heer Philipse, door ongesteldheid verhinderd werd de vergadering bij te wonen.

Aan de Kamer is medegedeeld dat door de afdeelingen benoemd zijn tot raporteurs voor de wetsontwerpen: tot regeling der ontvangsten en uitgaven voor het burgerlijk pensioen-fonds voor 1860; tot vasttelling der begrooting voor de gestichten Ommerschans en Veenhuizen voor 1860; tot herziening der regten op den in- en uitvoer van visch, de heeren Hartsen, van Weel, Taets van Amerongen en van Meeuwen; en voor het wetsontwerp tot goedkeuring van eenige artikelen der koncessiën voor den aanleg en de exploitatie van de noorder en zuiderspoorwegen de heeren van Wessem, van Roijen, Cost Jordens en de Vos van Steenwijk, welke laatste ten gevolge van ongesteldheid vervangen is door den heer van Beeck Vollenhoven.

De kommissie van rapporteurs voor de drie eerst vermelde wetsontwerpen heeft daaromtrent hare verslagen uitgebragt. De Kamer heeft bepaald dat die wetsontwerpen zullen behandeld worden op Donderdag den 22sten December, des voormiddags ten elf ure.

De kommissiën van rapporteurs voor de wetsontwerpen tot vastelling der staatsbegrooting voor 1860 en der wet op de middelen hebben mede daaromtrent hare verslagen uitgebragt. De voorzitter het voorstel gedaan hebbende om deze wetsontwerpen in behandeling te nemen op Donderdag na de zoo even vermelde, deed de heer Cremers het tegenvoorstel om de staatsbegrooting in overweging te nemen op aanstaanden Vrijdag, ten einde daardoor aan de kommissie van rapporteurs voor de spoorwegwet gelegenheid te geven haar verslag op te maken. Over beide voorstellen had eene woordenwisseling plaats tusschen de heeren Cremers, van Roijea, van Sasse van Ysselt, van Swinderen, van Meeuwen en den voorzitter, waarna het voorstel van den heer Cremers, in stemming gebragt, met 16 tegen 14 stemmen werd aaggenomen.

Daarna heeft de kommissie voor de verzoekschriften, bij monde van den heer Michiels van Kessenich, op 191 adressen betreffende de spoorwegwet verslag uitgebragt, met welks konkluzie de Kamer zich vereenigde.

De vergadering is daarop tot Donderdag aanstaande gescheiden.

VOORSCHOTEN bij Leiden, 19 Dec. Heden verheugde zich deze gemeente in het zeldzame voorregt, van den Zeer Eerw. Heer C. E. Schermer, als herder gedurende 25 jaren in haar midden werkzaam te zien. Het plegtige Misoffer door den Eerw. Jubilaris opgedragen, werd behalve door de R. K. gemeentenaren, ook door den burgemeester en zijne echtgenoote benevens vele leden van andere kerkgenootschappen bijgewoond. Groot was in dit feest de algemeene deelneming, waarvan én door gelukwenschen, én door de aanbieding van verschillende geschenken door de aanzienlijksten ook andersgezinde ingezetenen dezer plaats, op de ondubbelzinnigste wijze blijken gegeven werden. Lang werke nog de algemeen geachte Pastoor tot welzijn zijner gemeente.

's HERTOGENBOSCH, 20 Dec. De gemeenteraad en een aantal ingezetenen van Schijndel hebben een adres aan de Eerste Kamer gerigt, opdat deze het spoorwegontwerp der Regering niet bekrachtige.

SCHOONHOVEN, 21 Dec. De stedelijke raad heeft een verzoekschrift aan de Eerste Kamer gezonden tot verwerping van het spoorlijnplan der Regering.

ROTTERDAM, 20 Dec. Aan de markt van heden waren de prijzen der Boter: 1ste kwal. *f* 56, 2de kwal. *f* 50, 3de *f* 46.

GORINCHEM, 19 Dec. De marktprijzen van heden waren als volgt: Tarwe *f* 7.90 a *f* 9.65; Rogge *f* 6.70 a *f* 7.50; Gerst *f* 5 a *f* 5.25; Haver *f* 2.50 a *f* 3.50; Boonen niet aan; Boter *f* 0.95 a *f* 1 het Ned. ℔.; Aardappelen *f* 2.75 a *f* 3.25.

Ten gevolge van de gestremde vaart waren de handel en aanvoer in vee niet beduidend, evenmin als die in granen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Dec. De *Pays* meldt, hetgeen ook in een dépêche uit Berlijn stellig berigt wordt, dat Gortschakoff tot eersten gevolmagtigde van R op het Kongres benoemd is, en somt tevens de leden op, wier tegenwoordigheid op die hooge vergadering het blad als ontwijfelbaar acht. Voor Oostenrijk, Pruissen en Rusland zouden de ministers van Buitenlandsche Zaken verschijnen, bijgestaan door de respektieve thans bij het hof der Tuileriën van die hoven geakkrediteerde diplomaten. Engeland zou worden vertegenwoordigd door lord Cowley en lord Wodehouse, Portugal door de heeren Lavrado en de Païva, Spanje altans zooals de *Pays* beweert, door de heeren Martinez de la Rosa en Mon. Nopens de officiële benoeming der gevolmagtigden van Frankrijk, den H. Stoel, Beide-Siciliën, Sardinië en Zweden is nog niets bekend.

Het Kongres, zou volgens dat blad, den geopend worden. De eerste gevolmagtigden zouden dat tijdstip aankomen.

— De ligchaamssterkte van prins Jerôme schijnt nogmaals de nieuwe krizis te zullen overwinnen, van de *Moniteur* het gevaar niet verholen heeft. ontwijfelbaar dat de toestand van 's Keizers verbeterd is. De officieele berigten der artsen over niet, misschien dat zij zelfs den toestand minder aangeven dan hij werkelijk is, uit vreeze dat wachte toevallen de gevoede hoop mogten bedrie Door twee dagbladen is gemeld, dat de Kardinaal-Aartsbisschop van Parijs prins Jerôme een bezoek had geven; dit is in zoo verre waar, dat, zoo als ge wordt, Z. Em. zich aan het palais-Royal heeft toond, doch uithoofde van den toestand des prins niet bij hem is toegelaten. Prins Napoleon heeft intusschen gehaast den prelaat voor zijne deelneming dank te betuigen, maar tevens Z. Em. doen opmerken dat des Aartsbisschops bezoek, als zijnde de p daartoe niet voorbereid, voor hem nadeelige gevolgen konde hebben, en dat bovendien geen dadelijk ge dien stap vereischte, waarom, in geval van nood, biedig zou verzocht worden.

— Prins Napoleon heeft heden aan den Prins van Oranje een bezoek gebragt.

Gisteren heeft de Prins van Oranje H. K. H. prinses Mathilde een bezoek gegeven.

— De Lyonsche bladen hebben den 8n een adres van deelneming aan den Paus gepubliceerd. Het bestuur heeft aan andere bladen dierzelfde kleur de herhaling van zulk een manifestatie verboden.

— Men zegt dat de zaakgelastigde van Keur-Hessen te Parijs vrijwillig voor zijn post bedankt, uithoofde onmogelijkheid, waarin hij zich bevindt om met traktement van twee-en-twintig duizend franken, in de hoofdstad zijn rang eere aan te doen.

— Maarschalk Magnan, bevelhebber van het leger van Parijs, heeft bevolen dat de soldaten, wegens de strenge koude elk uur, in plaats van om de twee uur zullen afgelost worden. De koude is hier veel strenger dan te St. Petersburg. Een grenadier is in het bosch van Boulogne dood gevroren.

— Men spreekt er van 60,000 soldaten na het Kongres met verlof te zenden. Tot heden was men karig met verlofpassen.

— Eenige bladen verzekeren, dat een parfumeur dezer stede in onderhandeling is geweest met een bureau van advertentiën enz., om in verscheidene bladen te kondigen, dat bij Léonie Chereau (die het kind den heer Hua stal) als winkeldochter heeft aangenomen. Voorts dat Fétis, de koetsier van mevr. Lemoine en de vader van het vermoorde kind harer ongelukkige dochter, als knecht zal in dienst treden bij een kapitale huishouder op een der boulevards te Parijs, welks naar nog niet vergeten heeft, welk voordeel Nina L een vroeger beruchte jonge dame — als buffetjuffer opleverde.

— Er zijn te Marseille berigten ontvangen uit Rome van 17 dezer. Men verzekerde te Rome dat Kardinaal Antonelli den 28n dezer die stad op eene pauselijke korvet zou verlaten, en dat Kardinaal Berardi, interim de betrekking van staats-sekretaris zal waarnemen.

De minister van Financiën heeft, om het deficit de pauselijke schatkist te dekken, besloten twee millioenen gekonsolideerde Romeinsche schuld te verkoopen ten einde niet gedwongen te zijn eene nieuwe leening te sluiten.

— Ten aanzien der inhechtenisnemingen te Napels den nacht van 12/13 dezer bewerkstelligd, verneemt uit die stad, dat daarbij vele bekende personen betrokken en die maatregel was uitgelokt 1° door de verschijning van een dagblad, waarvan de redakteurs zich tot hiertoe aan de navorschingen der policie wisten te onttrekken; 2° door de verspreiding van gefotografeerde portretten van Agesilas Milano, en eindelijk door de ontdekking van inteekenlijsten voor het millioen geweren ten dienste van Garibaldi.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Dec De heer Henry Fitzroy, minister van openbare werken, is overleden.

— Eene dépêche uit Korfu meldt dat bij de op

in het Ionische parlement slechts 30 afgevaardigden van de 42 waren opgekomen en dat allen geprotesteerd hebben tegen de interventie van den lord opper-kommissaris in de aangelegenheden van het parlement. Waarschijnlijk zal het parlement ontbonden worden.

— Volgens de laatste tijdingen uit Gibraltar bevonden zich vijf Fransche linieschepen ter reede van Algesiras.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 19 Dec. Na Buoncompagni's benoeming tot regent van Midden-Italië, zond Frankrijk geruststellende verzekeringen naar Oostenrijk nopens de houding, welke het op het Kongres zoude aannemen. Toch wacht men hier niet veel van het Kongres, en vreest dat de herstelling der hertogen geen gevolg zal krijgen. Wel heeft Frankrijk verklaard er zich niet tegen te kanten, maar het heeft ook niet beloofd haar te zullen begunstigen. Daarbij verzekert men dat werkelijk het plan bestaat een Etrurisch koningrijk te stichten, en het kabinet der Tuileriën dit zal voordragen. Ook is de uitslag der onderhandelingen tusschen Frankrijk en Engeland, om het nopens het Kongres eens te worden als eene overwinning der Londensche staatkunde te beschouwen. Echter weet men nog niet of Engeland zich bepaald verklaard heeft voor het stichten van eenen zelfstandigen midden-Italiaanschen Staat.

— Baron Brake, pauselijk officier, is te Weenen aangekomen, om de geworven soldaten naar den Kerkelijken Staat te voeren.

— Aan de hoogeschool te Pesth is van regeringswege eene bekendmaking aangeplakt, waarin de studenten aangemaand worden zich van bijeenkomsten of demonstratiën te onthouden.

— De markies d'Azeglio heeft een vlugschrift in het licht gegeven, getiteld: „De staatkunde en het christelijk regt met betrekking tot het Italiaansche vraagstuk", waarin de schrijver voorslaat Rome tot een vrije stad te maken en het hof door eene vrijwillige bijdrage van de Katholieken voor het verlies der kerkelijke provinciën schadeloos te stellen. Voorts zegt de markies dat de terugkeer der Italiaansche vorsten mogelijk ware geweest, had Oostenrijk het Venetiaansche afgestaan; maar zoolang de keizersstaat de vestingen bezit is er geen ander middel om Sardinië niet altijd in gevaar te stellen en het Italiaansche Italië denkbeeldig te maken, dan een staat te vormen die sterk genoeg is om door het gemis van goede grenzen niet te lijden en een bolwerk te worden tegen het terugkeeren van een staat van zaken, welken Frankrijk omgeworpen heeft.

BERLIJN, 21 Dec. In Zweden wordt tegenwoordig over een wetsontwerp beraadslaagd, hetwelk aan de Protestantsche geestelijkheid het regt verleent om de uitgaven van onverschillig welke geschriften, die geestelijke zaken behandelen, toe te staan of te verbieden. Een berigtgever merkt daarbij aan, dat de Protestanten, die Rome hierom aanvielen, weer als altijd in hun eigen zwaard vallen.

ITALIE.

TURIJN, 20 Dec. De graaf Cavour is, naar algemeen beweerd wordt, definitief tot Sardinië's eerste gevolmagtigde op het kongres benoemd. Deze benoeming zal echter niet eer openbaar worden gemaakt, dan nadat de overige mogendheden hare gevolmagtigden zullen hebben benoemd.

Men gelooft, dat de algemeene verkiezingen in het begin der maand Februarij zullen plaats hebben.

Het fregat *Euridice* zal naar China vertrekken, ten einde de belangen van de Italiaansche onderdanen aldaar te beschermen.

— De heer Buoncompagni zal den 16n dezer op reis gaan naar Genua en Livorno. Bij de aanvaarding zijner funktiën van goeverneur-generaal der vereenigde Midden-Italiaansche provinciën zal hij in een proklamatie het doel zijner zending aankondigen, en op voldoende wijze verklaren dat de twee goevernementen aan deze en gene zijde der Appenijnen blijven zooals thans en de taak der goeverneur-generaals wezen zal, de betrekkingen der provinciën onderling en haar bond met Piëmont te handhaven.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 December.

BEVALLEN (17 Dec.): D. Meijer, geb. Weber, Z. - J. M. Gortmans, geb. Straub, D. — (18 Dec.): C. M. Siegmund, geb. [illegible] Z. - A. Wijgergang, geb König, Z. — (19 Dec.): [illegible] Maath, geb. Trosée, D.

[illegible] (16 Dec.): J. du Pré, 61 j. - C. Leendertz, geb. van Putten, 66 j. - H. Breuking, 46 j. — (17 Dec.): E. Ca[illegible] geb. Mendes, 21 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	20 DEC.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106¾ a		
Nederl. Bank	4 „			
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63 7/16	63 9/16	63 9/16
Dito Dito	3 „	75¾		
Dito Dito	4 „	97 13/16	97⅞	
Oost-Ind. Leening	4 „	96½	96 9/16	
Amortis. Syndik.	3½ „			
Handel-Maatsch. op rescontre		125¾		
Aand Holl. Spoorweg.				
Leening idem	4½ pCt.	99½		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „			
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ „			
Dito bij *Rothschild*	2½ „			
Frankrijk, Certifikaten	3 „			
Spanje, Obligatiën	1¾ „	32¼	32½	32½
Dito	3 „			
Dito Binnenl.	3 „	41⅝	41 13/16	41¾
Amortisable Schuld		10⅝		
Bewijzen Coupons				
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	44		
Dito 1856/1859	3 „	42¼	42 7/16	42 7/16
Dito Uitgestelde				
Rusl. Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	103⅞		
Dito bij idem 1828/1829	5 „	102¼		
Cert. bij idem 1831/1833	5 „	85		
Dito bij idem 1840	4 „	80⅞		
Dito bij *Stieglitz*	4 „			
Dito Nieuwe	4 „			
Dito 5de Serie	5 „	90½	90 9/16	90½
Dito 1855, 6de Serie	5 „	99½	99 11/16	99½
Dito adm. te Hamburg	5 „			
Dito dito te Londen	5 „			
Dito dito dito	4½ „	95⅝		
Dito dito dito	3 „	64	64 1/16	
Inschrijving in Assignat.	6 „	61⅝		
Certifikaten van dito	6 „	61¾		
Spoorweg Aktiën	5 „			
Polen, Aand. 1835, fl. 500	ƒ			
Obligatiën	4 pCt.	79		
Pruissen, Obligatiën	4½ „			
Dito 1859	5 „	102⅜		
aandeelen 1854	3½ „			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 „			
Dito dito	4 „			
Dito Metalliek	5 „	55⅛	55¾	55 3/16
Dito dito	2½ „	29½	29⅞	29½
Dito Rente Amsterdam	5 „	74		
Dito Nationale 1854	5 „	69 15/16	60⅝	60
Weener Bank-Aktiën	ƒ	845		
Dito Aand. fl. 250, 1839	„	292		
Dito dito „ 250, 1854	4 pCt.	279		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen		53½	53¾	53½
Napels. Cert. bij *Lam. en B.*	5 „			
Dito bij *Rothschild*	5 „			
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 „	98⅜		
Dito	3 „			
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 „			
Dito 1839 van £ 100	5 „			
Dito 1843 „ £ 100	5 „			
Dito 1852	4½ „			
Dito 1858	4½ „	91¾		
Sardinië	5 „			
Peru, Geldl. 1854	4½ „			
Dito te Parijs				
Ecuador, Oblig. 1855	1 „	12¾		
Venezuela, Obligatien	3 „	26½	26 9/16	
Dito	1½ „	14		
Grenada, Obligatiën	4 „	15⅞	15 15/16	
Dito Uitgestelde		4 13/16		
Mexiko Obligatien	3 „	20¼	20 5/16	
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C*, Lr. A	„			
Dito dito	„ B „	101		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.	78	78⅛	
Illinois Spoorweg-Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	81½		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 „	57½		
Louisiana	5 „	100¼		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 „	2⅝		

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 5 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 221¼, ¾; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

Bij vernieuwing waren de Nationale fondsen zeer vast gestemd. De Buitenlandsche markt was, met uitzondering van Spaansche, overigens flaauw, inzonderheid was dit het geval met de Oostenrijksche, die ruim 1 pCt. lager blijven. Lager afkomende Duitsche koersen, gevoegd bij eenige voornam verkoopen, droegen daartoe veel bij.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 4 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 21 December tot 3¾ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63 9/16; Aand. Handel-Maatsch. —; Spanje, Binnenl. 3 pc. 41⅞; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. —, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 99⅝, 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 55⅜, dito 2½ pc. 29½, dito Rente Amst. 5 pc. 74⅛, dito Nationale 1854 5 pc. 60¼.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Dec. België 2½ pc. 56¼ p; 4½ pc. 98⅞ p Metal. 59¾ p; Nation. 64¾; Spanje 1½ pc. 32¼ g; 3 pc 42¾ p.

PARIJS, 20 Dec. Rente kont. 4½ pc. 96.60, in likw. 3 pc. 70.35; Credit mobilier 836.25; Fr.-Oost. Spoorw. 572.50; Russ. Spoorw.-Aktiën 495.—; Spanje 1½ pc. —; 3 pc. 43¼; Passive —; Cred. Spanje —.—; Rom. Leening —.

MADRID, 19 Dec. Spanje 3 pc. 44.25; 1½ pc. 33.95.

LONDEN, 20 Dec. Cons. 95⅝ a ¾; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22¼ a ½; 4½ pc. Peru 91½; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. — a —; id. werkelijke 16½ a —; 5 pc. Venez. 28½ a ¾; 2¼ pc. id. 14½ a 15; 5 pc. Port. 46⅛ a —; 3 pc. Spanje 45¼ a ½; 1½ pc. id. 33¼ a ⅜; Coupons - a —; Passive — a —; 4½ pc. Russen 100⅜ a —; 5 pc. id. 109¾ a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. 100 a —; Illinois Shares 66 a 66½; id. 7 pc. Oblig. 78 a 79; Sardinië 85¼ a —; Ecuador 13 a —.

WEENEN, 20 Dec. Met. 5 pc. 74.30; 2½ pc. —.—; Nat. 81.—; Loten 1854 4 pc. 116; Bank-Aktiën 908; Noord-Baan-akt. 198; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 216.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 278.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.27½; Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud 22.50; Zilver —.

BERLIJN, 20 Dec. Metalliek 5 pc. 59¼; Nationale 64½, Stiegl. 5de serie 95¼; 6de id. 105¼; Rusland 5 pc. 106⅛, Nieuwe 3 pc. 64½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100; id. Nieuwe 5 pc 104¾; Fr. Oost. Spoorw. 148; Credit 85; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 17¾, Parijs 78⅞, Hamburg 149¾, Amst. zigt 141¼, 2/m. —, Weenen 79⅝, Petersburg 96¾.

HAMBURG, 20 Dec. Mexikanen —, Spanje 3 pc. 39¾, 1¾ pc. 31, Rusland 3 pc. 62⅛, 4½ pc. —, Vereinsb. 98¾, Noord-Duits. bank 86½, Wiss. op Lond. 13.02⅜, Amst. 35.80, Diskonto —.

FRANKFORT, 20 Dec. Metalliek 5 pc. 62¾: Nation. 63¼, Cred. Akt. 198½, Spanje 3 pc. 41¾; 1½ pc. 32⅛; Bankakt. —, Wissel op Londen 116¼, Weenen 93¾, Parijs —, Diskonto - .

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55⅛	2/m. Livorno	ƒ 38¼
Zigt „	„ 55¾	„ Napels	„ 78½
2/m. Bordeaux	„ 55⅛	3/m. Petersburg	„ 168
½/m. „	„ 55½	6/w. Weenen	„ 92½
3/m. Madrid	„ 240	„ Augsburg	„ 99
„ Cadix	„ 241	„ Frankfort	„ 99¾
„ Sevilië	„ 238	2/m. Hamburg	„ 35
„ Bilbao	„ 238	Zigt „	„ 35 3/16
„ Lissabon	„ 40⅜	2/m. Londen	„ 11.60
„ Porto	„ 40¼	Zigt „	„ 11.65
2/m. Genua	„ 45½	Rotterdam	„ ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 19 Dec.

In Granen niets omgegaan.

ROTTERDAM, 20 Dec. Tarwe: 158/2 ℔ n. Bovenl. Ri. ƒ290; 158/2 ℔ witb. Poolsche ƒ325; 160/2 ℔ j. Hoogl. Kleefse ƒ325. — Rogge: 156/2 ℔ Pruiss. ƒ240; 154/2 ℔ Straals ƒ225.

SCHIEDAM, 20 Dec. Rogge. Verkocht: 147/2 ℔ Windau ƒ210 3/m. — Gerst: 129/2 ℔ Libau ƒ198 3/m. — Spoeling ƒ1,— per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 20 Dec. Meijer, Bato, Sunderland.
HELVOET, 20 Dec. Lassen, Louise Frederike, Aux ayes.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 21 December, in lading naar:

Keulen.	H. J. Wilson, Cöln N°. 20.
Keulen.	F. W. Meeuwsen, Emma.
Mannheim.	J. M. Kimpel, Harmonie.
Francfort.	J. W. Timmermans, Frankfort N°. 21.
Maintz.	G. Reichert, Maintz N°. 4.

Rijnhoogte ARNHEM, 20 Dec. 22 p. 0 duim.
KEULEN, 20 „ 5 vt. 4 „

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Redaktie van *de Tijd.*

Hetgeen ik gevraagd, u voor eenigen tijd leverde, en door middel van het voortreffelijk dagblad *de Tijd* openbaar maakte, eene korte ontleding namelijk van Janssens in zijn *Cantor* verschenen Mis van *Requiem*, ga ik ongevraagd u thans bezorgen, bij gelegenheid der *missa solemnior*, welke de begaafde schrijver komt uit te geven.

In het algemeen zal ik u, zonder verdere inleiding, doen opmerken dat dit nieuwe voortbrengsel op nieuw getuigt van het, om zoo te spreken, geschakeerd talent van Componist. Dat is geheel wat nieuws. Hoe is 't mogelijk, dacht ik bij mij-zelven, dat een en hetzelfde hoofd zooveel verscheidenheid weet te brengen in zoo vele gelijksoortige kompozitiën.

Met de Partituur voor ons zal het wel niet noodig zijn, u opmerkzaam te maken betrekkelijk de rationele indeeling van al die brokstukken, waaruit eene Mis is zaamgesteld, in navolging der groote Meesters. Als ik u zeg dat de Latijnsche tekstwoorden in al hun zuiverheid en kracht, en in hun ware beteekenis (hoofdvereischten in eene kerkelijke kompozitie) wonderschoon door de muziek zijn uitgedrukt, zal ik u wel niets nieuws vertellen; daaraan immers heeft ons de eerw. schrijver sedert lang en wel bijzonder in zijn *Cantor* gewoon gemaakt. Maar laat ons eens van nabij het een en ander meer bepaaldelijk nagaan; en ik twijfel er niet aan, of ge zult u wel beloond achten voor de moeite van mij gelezen te hebben niet alleen, maar ook een hoogen dunk opvatten van het Werk dat ik mij voorstel, u zoo wat te *analizeren.*

Missa solemnior! Wat mag dat wel beduiden? Eene lange Mis? — Eene zware moeijelijk of slechts door een talrijk *personeel* uit te voeren Mis? — Eene met velerlei slag van kunst-gezochtheden, ingewikkelde harmonie-gewrochten, met lange en brieljanten solo's doorweven Mis? — O neen, niets van dat alles. Dit: eene *plegtstatigere Mis.* Dat is ze voorwaar, zonder dat ze daarom koud, droog of stijf zij.

O dat liefsmeekende *Heer* en *Christus erbarm u onzer!* Dat treft u tot in de ziel. Ik wenschte het u hier, op dat stuk papier te kunnen wedergeven.

Na eene uit de diepste des ootmoeds langzaam opstijgende in de onderscheidene partijen nabootsende, korte en zoete orgel-inleiding slaat u de Bas, met eerbiedigen ernst voor de groote Majesteit, wier ontferming men gaat afsmeeken, gedurende twee volle maten, op *la* — krachtigen kerk- en orkesttoon — het *Kyrie eleison* aan, terwijl, gelijktijdig de 2e Tenor van diezelfde *la* uitgaande, zich zachtjens langs *si* tot *do* beweegt, tot dat op *eleison* (erbarm U onzer) de 1e Tenor, die zich van af de laatste helft der eerste maat aan *do* van den 2n Tenor gepaard had, op de hooge *fa* zijne ten hemel roepende smeeking voltooid.

Het tweede *Kyrie eleison* wint in kracht door eenige als van zelf voorbereide *dissonanten*, die naauwelijks dissonant kunnen genoemd worden, zoo spoedig en natuurlijk vloeijend lossen ze zich op.

Ten derde male vernieuwt de ootmoedige Christen zijne smeeking en bidt, zich herhalend: *erbarm u onzer erbarm u onzer;* en op dezen laatsten kreet van ontferming sluit hij als weenende door een keurig en regt te stade aangebragt bemolletje dat u verrukt. En het orgel wisselt gedurende vier maten den zang af, u altoos in dezelfde stemming latende en houdende, en de zangers voorbereidende tot het *Christe eleison.*

Reeds begint er vertrouwen te komen in de ziel van den in diepen ootmoed smeekenden. Dat beginnend vertrouwen wordt, dunkt mij, zoo heerlijk uitgedrukt door den aanhef op de hoogere *mi* van den 1en Tenor, die door de andere partijen ondersteund eene verrassende *modulatie* maakt op het tweede *eleison*; als wilde hij u zeggen: o ja, zie; Christus — de Verlosser — gaat zich over u ontfermen.

Het opvolgend orgelspel, waarbij den zangeren gedurende vier maten op nieuw tijd gegeven wordt tot rust, overweging en voorbereiding, verliest dat karakter van toenemend vertrouwen niet, ofschoon het u op het laatst en alleugs terugvoert tot de ootmoedige houding van het eerste *kyrie eleison*, dat u de H. Liturgie doet herhalen. En ongekunsteld en bemoedigend brengt u op het eind het orgel tot den laatsten roep van ontferming, welke als toegift in *mezza forza* de kroon zet op die eenvoudige, plegtstatige, vlekkelooze, kerkelijke Compositie.

Voegen wij hieraan toe, hetgeen overigens in de gansche Mis doorstraalt, dat het diatoniesch element de hoofdrol speelt zoo in de drie gelijke stemmen als in de zuivere vierstemmige orgel-harmonie. Dat steekt af, en het is er te beter om, bij de hedendaagsche al te gezochte en ingewikkelde *harmonie*, overdrijving van lang doorgezette dissonanten, die u een geruimen tijd in het vagevuur houden, eer ge voor eenige korte oogenblikken het hemelsch genot der konsonerende oplossingen smaakt. Dat deden de vaderen in de goede kerkelijke Kompozitie; dat deden de Meesters der goede Romeinsche School, toen deze nog in haar bloei was, niet. Dat is, vooral sedert Mendelssohn-Bartholdy, mijns erachtens, in alle muzikale compozitiën, maar vooral in de kerkelijke, als nieuwigheid te ver gedreven. Zelfs Haydn, Mozart en Beethoven onthielden er zich van. Ook bij hen was het *dissonerende* bestanddeel als ware het eene uitzondering, en het *consonerende* de regel. Bij de meeste Toonzetters onzer dagen, met name in Duitschland, en bij hen die de Duitschers — als waren zij de eenige degelijke *musici* — naäpen, schijnt het tegenovergestelde plaats te grijpen. Die de meeste dissonanten in eene compositie weet aan te brengen, en ze het langst weet te doen duren, deze is bij velen de groote komponist. Dat *olet* vaak *lucernam*, ik beken het, maar dat verraadt niet altoos veel genie. Ik voor mij, liefhebber der oude klassieke School, ik loop niet weg met zulke overdrijving; ik beschouw ze zelfs, in weerwil van den schier algemeenen stroom, als een achteruitgang in de Toonkunst. Ik zou daarentegen, ook hierin het *quod bonum est tenete* in ruime mate gaarne behouden zien. Mij dunkt, de kerkmuziek zou er weinig bij verliezen en veel bij winnen.

En daarmede leg ik deze reis de pen neder, en groet u, mijn waarde vriend, met het gewone: vaarwel! X.

Advertentiën.

(2126) Heden nacht den 18 December, overleed mijne Behuwdzuster PETRONELLA DE KORT, Weduwe van HENRICUS DEEKENS, na bijtijds met de Heilige Sacramenten te zijn toegerust.

LISSE, J. H. DEEKENS,
22 December 1859. Pastoor.

(2124) Heden beviel van twee *ZONEN*, van welke de eerste kort na de geboorte is overleden, MARIA ISABELLA THEODORA LAGERWEY, geliefde Echtgenoot van

OOSTERHOUT, J. P. HOFMAN,
16 December 1859. Med. Chir. et Art. Obst. Doctor.

Eenige en algemeene Kennisgeving.

(2128) Voorzien van de laatste H. H. Sacramenten, overleed heden onze geliefde Moeder, Mejufvrouw JOHANNA MARGARETHA LASHOFF, laatst Weduwe van den Heer JACOBUS KAPPELHOF, in den ouderdom van ruim 68 jaren.

OEGSTGEEST, J. M. M. KEMNA.
19 December 1859. J. H. KAPPELHOF,
R. K. Pr.

PIANOS ERARD.

In het Piano-Magazijn van **ZWEERS & COMP.**, Kalverstraat bij de Munt, D 152 te *Amsterdam*, zijn zoo even ontvangen: Eene ruime sorteering van **Piano's** uit de wereldberoemde Fabriek van ERARD te Parijs, en die door een der vermaardste Pianovirtuosen te Parijs zijn uitgezocht. Ten bewijze dat deze Piano's regtstreeks van het Huis ERARD afkomstig zijn, is bij ieder Piano *een Certificaat van oorsprong* gevoegd, vermeldende het nummer van ieder Piano, en door het Huis ERARD onderteekend. Verder is het Magazijn steeds ruim voorzien van **Piano's** uit andere voorname Parijsche Fabrijken, als van PLEIJEL, BERNHARDT, FLEIG, ZIEGLER en anderen. Alles tegen zeer billijke prijzen en met guarantie.

NB. Oude Piano's worden in ruiling aangenomen.

(2127)

Aan Ouders of Voogden.

Genegen hunne Dochter of Pupile te plaatsen, in een fatsoenlijk R. C. Gezin, ter **Opleiding in het vak van Dames Hoeden**, wordt tegen een kleine tegemoetkoming voor kost en inwoning en genoegelijk huisselijk verkeer, daartoe de gelegenheid aangeboden. Adres *franco* Letter A. V. bij den Boekdrukker G. J. VAN LEEUWEN, Haarlemstraat te Leyden. (2130)

Onder onze ruime sortering van allerhande **TOILET-ARTIKELEN** bevelen wij bijzonder aan:

De echte Tandzeep

van Dr. SUIN DE BOUTEMARD, zij maakt de Tanden zuiver wit, zonder het émail aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 Cts. en is toereikende voor een half jaar.

De echte Dr. Borchardts-Zeep.

Deze is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een- of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 Cent.

GEBR. LEDER'S BALSAMISCHE AARDNOOTOLIEZEEP, die de huid reinigt zonder stramming te veroorzaken, haar zachtheid en lenigheid geeft en voor den invloed der weersveranderingen beveiligt, als koude, hitte, wind, enz. Het stuk kost 20 Cents.

Dr HARTUNG'S KRUIDENPOMADE versterkt den groei van het haar en werkt zoo voordeelig, dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het krachtig, glanzend en golvend. Het glazen Potje is 75 Cents.

DE KINA-OLIE van Dr. HARTUNG werkt zeer weldadig op het Haar en is vooral bij Kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den Baard geeft zij een zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap de Haren een schoonen glans te geven. De Flacon kost 75 Cts.

OP NIEUW ONTVANGEN een grooten voorraad van: **SCHUIJERS.** Kleer-, Hoofd-, Tand- en Nagelschuijers, fluweel- en Hoedenschuijers, Sopha-, Tafel- en Juweelschuijers.

KAMMEN. Alle soorten moderne Opsteekkammen in kleine, bevallige modellen, effen en à jour, in schildpad, caoutchouc en hoorn; Frisеerkammen, Stofkammen, Zakkammen, Kammen met Schuijer en Spiegel.

Fijne **ODEURS** van Delcroix, Price, Demarson, fijne TOILETZEEPEN, sierlijk verpakt en opgemaakt, in de liefelijkste geuren. EAU DES CARMES, van Marg. Grass. EAU DE COLOGNE.

HAARROLLEN voor de Impératrice, Rachel, Bandeaux Renversés en andere Kapsels, het paar voor 70 en 90 Cents.

Zeer mooije en voordeelige PARAPLUIES.

VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts. (2137)

(2129) Een fatsoenlijk burger **Jongeling**, van R. K. Godsdienst, verscheidene jaren in het vak van **Kruidenierswaren** werkzaam geweest zijnde, de beste getuigschriften kunnende overleggen, zoekt tegen primo Februarij, weder eene dusdanige betrekking, tegen genot van kost, inwoning en salaris. Reflecterenden gelieven zich *franco* te vervoegen, onder de Letters E. S. B. bij den Boekhandelaar H. A. WIKELHAGEN, Singel, hoek Middenklooster te Amsterdam.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een onfeilbaar middel ter genezing van open beenen en verouderde wonden. G.... v. L...., te Nijmegen, oud 27 jaren, had sedert negen jaren een open been, met onderscheidene wonden, waarop alle kunst der heelmeesters te kort geschoten. Toen hij eindelijk zag, dat geen geneesmiddel baatte, besloot hij tot de zalf en pillen van Holloway; deze veroorzaakten dadelijk eene aanmerkelijke verbetering in zijnen toestand, en nadat hij ze drie maanden lang dezelve gebruikt had, was zijn been geheel genezen, en overigens zijn geheel gestel hernieuwd.

Door het vermeerderd debiet, zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.7.., 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.8.., *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N.. 251 en Nieuwendijk, L No. 78, als Depôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*; G. VERHAART, depôthouder te *Prinsland* en bij STRAATMAN, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's-Etablishment.* (183..

DE JOOD VAN VERONA.

H. H. Boekhandelaren gelieven ten spoedigste per couvert of franco per post opgave te doen van het getal Exemplaren, dat zij van het 2e deel van bovengenoemd werk voor rekening wenschen te ontvangen, daar de 1e afdeeling van het 2e deel binnen eenige dagen ter verzending gereed is en niet in commissie gezonden wordt.

R. T. DAAMEN.

TERBORGH, 19 December 1859. (213..

De Drukker en Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN vestigt bij het aanstaande Hoogtijd van Kerstmis de aandacht op het bij hem uitgegeven

KERSTBOEKJEN,

Liederen die van ouds gezongen worden in den Advent en den Kersttijd,

onder Kerkelijke Goedkeuring verzameld en uitgegeven door

J. A. en L. J. ALBERDINGK THIJM.

Prijs: 30 Cents.

NB. Deze verzameling bevat 90 liedjes.

Voorts herinnert hij dat bij hem uitgegeven is de volledige **BUNDEL TEXTEN, WIJZEN en BEGELEIDINGEN** voor **Orgel** of **Piano**, getiteld:

Oude en Nieuwere Kerstliederen,

BENEVENS GEZANGEN EN LIEDEREN VAN ANDERE HOOGTIJDEN EN HEILIGE DAGEN, ALSOOK VAN DEN ADVENT EN DE VASTEN, enz.

Alle met de zangwijzen voorzien, die er bij behooren of gebruikelijk zijn, bewerkt ten dienste der zangchoren en katholieke huisgezinnen, door

JOS. ALB. ALBERDINGK THIJM

en

LAMB. JOANN. ALBERDINGK THIJM.

De Bundel met de muziek is thans te verkrijgen tot den prijs van *f* 2.25, vroeger *f* 3.30.

NB. In dezen Bundel van omtrent 140 Liederen vindt men al de wijzen van het hier boven aangekondigd kerstboekjen. Met behulp van één exemplaar diens bundels, en van eenige der goedkoope texboekjes zullen de zangers dus zeer gemakkelijk al die schoone echt katholieke oude liederen leeren zingen.

Deze komplete Bundel zonder de noten kost 40 Cents.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.